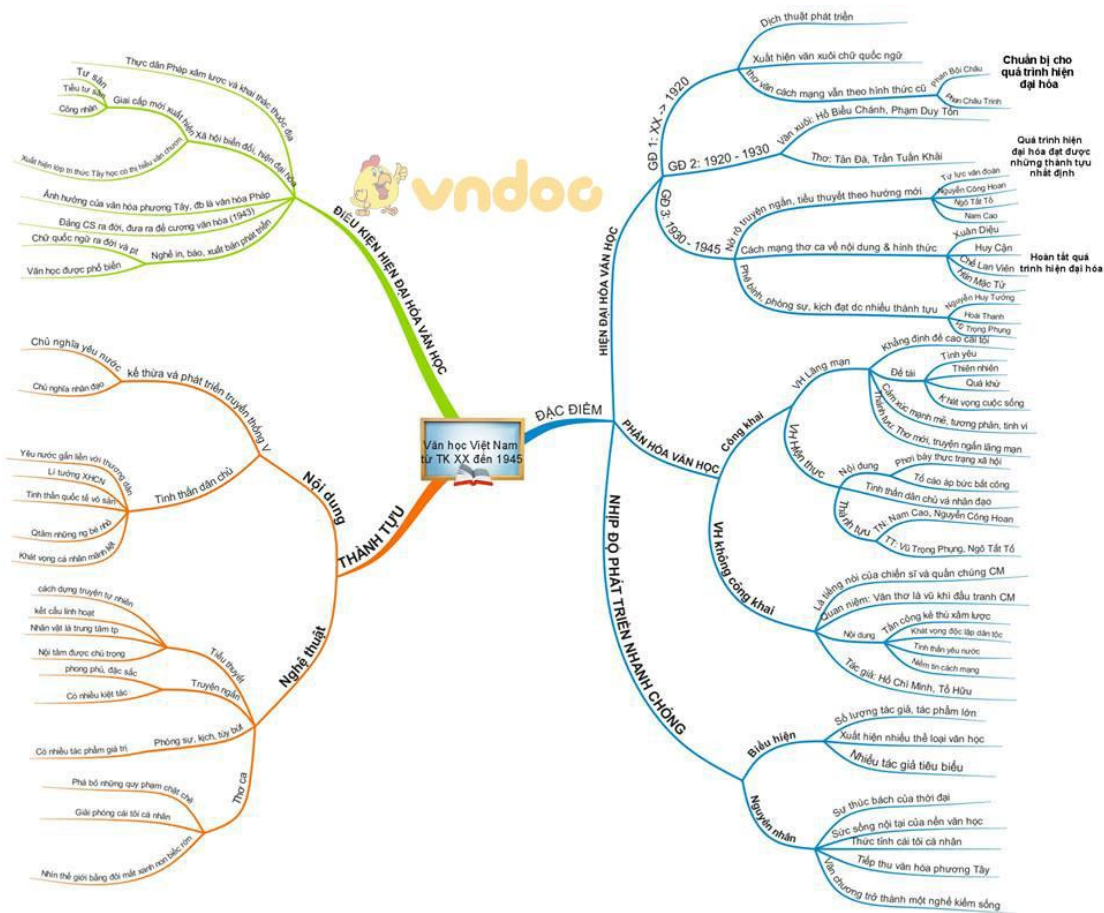

Sơ đồ tư duy Khái quát văn học Việt Nam từ đầu thế kỉ XX đến cách mạng tháng Tám 1945 Ngữ văn 11

Đặc điểm cơ bản của văn học Việt Nam thời kì từ đầu thế kỉ XX đến Cách mạng tháng Tám 1945

a. Khái niệm "văn học hiện đại" được dùng trong bài học được hiểu theo quan niệm đối lập với hình thái văn học thời trung đại.

Từ đầu thế kỉ XX, nền văn học Việt Nam mới thật sự bước vào quá trình hiện đại hóa. Xã hội Việt Nam có nhiều thay đổi lớn dẫn đến những biến đổi sâu sắc trong ý thức và tâm lí con người. Nền văn hóa và tâm hồn người Việt đến lúc đó có điều kiện vượt được ra ngoài giới hạn của khu vực ảnh hưởng văn hóa, văn học cổ Trung Hoa để tiếp xúc với thế giới hiện đại. Những điều kiện đó đã thúc đẩy và tạo điều kiện thuận lợi cho văn học phát triển. Văn học phát triển mau lẹ về mọi mặt theo hệ thống thi pháp hiện đại. Cả về nội dung tư tưởng, hình thức và thi pháp.

Quá trình hiện đại hóa văn học Việt Nam thời kì này diễn ra qua ba giai đoạn. a, Giai đoạn thứ nhất (từ đầu thế kỉ đến Cách mạng tháng Tám 1945) đây là giai

đoạn chuẩn bị các điều kiện vật chất cho văn học phát triển. Giai đoạn thứ hai (khoảng từ 1920 đến 1930) là giai đoạn giao thời, hoàn tất các điều kiện để văn học phát triển vượt bậc ở giai đoạn thứ ba. Giai đoạn thứ ba (từ khoảng năm 1930 đến năm 1945) là giai đoạn phát triển rực rỡ, có sự cách tân sâu sắc ở nhiều thể loại, đặc biệt là tiểu thuyết, truyện ngắn và thơ, phóng sự, phê bình ra đời và đạt nhiều thành tựu.

a. Giai đoạn 1

Từ đầu thế kỉ XX đến khoảng năm 1920

- Chữ quốc ngữ được truyền bá rộng rãi, tác động đến việc ra đời của văn xuôi.
  - Báo chí và phong trào dịch thuật phát triển giúp cho câu văn xuôi và nghệ thuật tiếng Việt trưởng thành và phát triển.
  - Những thành tựu đạt được là sự xuất hiện của văn xuôi và truyện kí ở miền Nam.
  - Thành tựu chính của văn học trong giai đoạn này vẫn thuộc về bộ phận văn học yêu nước như Phan Bội Châu, Phan Châu Trinh, Huỳnh Thúc Kháng, Ngô Đức Kế....
- Nhìn chung văn học chưa thoát khỏi hệ thống văn học trung đại.

b. Giai đoạn 2

Từ 1920 đến 1930

Quá trình hiện đại hóa đạt được nhiều thành tích với sự xuất hiện của các thể loại văn học hiện đại và hiện đại hóa của các thể loại truyền thống: tiểu thuyết Hồ Biểu Chánh, Hoàng Ngọc Phách...; truyện ngắn: Nguyễn Bá Học, Phạm Duy Tồn...; thơ: Tản Đà, Trần Tuấn Khải,..; kí: Phạm Quỳnh, Trương Phổ, Đông Hồ...đều phát triển.

c. Giai đoạn 3

Từ 1930 đến 1945

Có sự cách tân sâu sắc ở nhiều thể loại, đặc biệt là tiểu thuyết, truyện ngắn, thơ, phóng sự, phê bình ra đời và đạt được nhiều thành tựu

Về thơ có phong trào thơ mới.

- Tiểu thuyết có nhóm Tự Lực văn đoàn.

- Truyện ngắn có: Nguyễn Công Hoan, Nam Cao,...
- Phóng sự có Tam Lang, Vũ Trọng Phụng,...
- Bút kí, tùy bút: Xuân Diệu, Nguyễn Tuân,...

B. Nguyên nhân sự phát triển mau lẹ của văn học Việt Nam thời kì này

- Do sự thúc bách của yêu cầu thời đại.
- Sức sống mãnh liệt của dân tộc mà hạt nhân là lòng yêu nước và tinh thần dân tộc.
- Sự xuất hiện của tầng lớp trí thức Tây học. ở họ có sự thức tỉnh mạnh mẽ của ý thức cá nhân và khao khát đóng góp một cái gì thật sự cho đất nước cho dân tộc.
- Khoa học kĩ thuật phát triển, công chúng đông đảo và văn chương trở thành một thứ hàng hóa, viết văn trở thành một nghề kiếm sống.

c. Các nhà văn thời kì này có ý thức tự giác cao hơn về trách nhiệm người cầm bút, về quan niệm nghệ thuật và khuynh hướng thẩm mĩ của mình. Cộng thêm sự ra đời của phê bình văn học đã dẫn đến sự phân hóa thành nhiều xu hướng trong nội bộ nền văn học.

Hai bộ phận cơ bản:

- a. Bộ phận văn học phát triển hợp pháp gồm các sáng tác được đăng tải và xuất bản công khai. Những tác phẩm này vẫn có tính dân tộc và có tư tưởng lành mạnh nhưng không có được ý thức cách mạng và tinh thần chống đối trực tiếp chính quyền thực dân. Bộ phận này chia thành hai khuynh hướng văn học lãng mạn và văn học hiện thực
- b. Bộ phận văn học phát triển bất hợp pháp và nửa hợp pháp là sản phẩm của các nhà văn chiến sĩ. Họ coi đã dùng văn chương như là một thứ vũ khí chiến đấu sắc bén để chống lại kẻ thù. Các tác giả tiêu biểu như Phan Bội Châu, Phan Châu Trinh, Hồ Chí Minh, Tố Hữu...

Mời bạn đọc cùng tham khảo <https://vndoc.com/tai-lieu-hoc-tap-lop-11>